

Pyhäjoen kunnan asukas, jolla 2 tyyppin diabetes, polvisärkyä. Elämäntavat kohtuullisen hyvällä mallilla, liikkuu kuitenkin vapaa-ajalla liian vähän.

Lääkärikäynti

Hakeutuu terveyskeskuksen palveluihin

Diabeteshoitajan käynti

Omahoito-ohjeet: esim. painonpudotus liikkumalla ja syömällä oikein

Lähetetään fysioterapiaan 1-3 krt

Lähetetään liikuntaneuvojalle max 6kk

Liikunnanohjaus 1-2 krt. esimerkiksi kuntosalille tai jonkin muun lajin parissa

TAVOITE:

Ohjauksen aikana asiakas saa aikaan muutoksia omissa elintavoissaan. Tämä taas auttaa jatkamaan omatoimisesti esimerkiksi liikuntaryhmissä. Ruoka- ja unikäyttäytymisestä tulee hallittua.

Rinnalla kulkemista:
Kannustaminen ja motivointi
Väliaikatavoitteiden tarkastelu
Vuorovaikutteinen läsnäolo

Tapaamisia:
Ryhmätoiminta
Yksilöohjaus

Ohjeita:
Liikunta
Uni
Ruoka

Lisätietoja liikuntalähetteenä saat Pyhäjoen terveyskeskuksesta puh: 08 849 4560 tai 040 135 8464

Liikunnanohjausta ja liikuntalajiperhdytystä saat kunnan vapaa-aikatoimesta marja.pisila@pyhajoki.fi 040 359 6107

TUPAKASTA VIEROITUS APTEEKISSA TOIMINTAOHJE

- Tunnista riskiasikas: diabeetikot, astma-/keuhkosairaudet, sydän-ja versisuonisairaudet, syöpä, leikkauspotilaat, nuoret, muutoshaluiset
- Puheeksiottomalli: motivoiva keskustelu
- Neuvonta ja hoidon tuki: opastus aloitukseen ja oikeaan käyttöön, tavoitteeseen pääseminen
- Muuta: väestötason kampanjoihin osallistuminen, ohjaus paikallisiin tupakasta vieroituspalveluihin esim. Stumppi-sivusto, yksilöllinen tupakoinnin vieroitusmalli

APTEEKISSA PÄÄSET AINA AMMATILAISEN PUHEILLE ILMAN AJANVARAUSTA

Lisätietoja: Proviisori Ulla Malinen, Oulunsalon apteekki

PT-opiskelija Helena Liimatainen: Elintapojen muutosprojektin alkukartoitus PT-asiakkaille

- **kartoittaa asiakkaan elämäntilannetta, arvoja ja ajatuksia elintapoihin liittyen**
- **tukee asiakkaan motivaatiota ja tavoitteiden asettamista**
- **kartoittaa asiakkaan käytettävissä olevia keinoja tavoitteisiin pääsemiseksi**
- **käytetään keskustelun tukena**
- **teoreettinen viitekehys: motivaatiopsykologiset teoriat, motivoiva keskustelu ja ratkaisukeskeinen keskustelu**
- **elintapaohjauksen osa-alueet: ravitsemus, liikunta sekä uni ja palautuminen**
- **onnistuneen elintapaohjauksen osatekijät: tahto, taidot ja tilaisuus**

→ KYMMENEN AVOINTA KYSYMYSTÄ KANSANKIELELLÄ

TERVEYSTARJOTIN /Minna Tuunanen & Sari Vehnämaa

- Hyvinvointia arkeen

UNI

uniongelmien/unetto
muudenkartoitus ja
tunnistaminen
-unihuolto
-unettomuuden
lääkkeetön hoito
-jaettavaa materiaalia
opiskelijoille
-lisätietoa
terveydenhoitajille
-fraasit kirjaukseen

RAVITSEMUS

-kartoitus puheeksi oton
välineet
-työkaluja muutoksen
tukemiseen
-ravitsemussuosituks
-tunnesyöminen
-mittarit, kyselyt
-lisätietoa
terveydenhoitajille
-opiskelijoille jaettavaa
materiaalia
-fraasit kirjaukseen

LIIKUNTA

-puheeksi otto ja
kartoitus
-muutoksen tukeminen
-liikunta suositukset
-mistä aloittaa
liikkuminen
-turvallinen liikkuminen
-liikunnan vaikutukset
-lisätietoa
terveydenhoitajille
-fraasit kirjaukseen

- työkalupakki hoitajille neuvontatyöhön YTHS:lle
- kohderyhmänä opiskelijat: terveellinen syöminen ja liikkuminen, painonhallinta, väsymys,
- sisältöalueet: ravitsemus, liikunta, uni
- käytännönläheisiä työkaluja/välineitä, kuten motivoiva keskustelu, lomakkeita ja linkkejä
- (minna.tuunanen@yths.fi, sari.vehnamaa@yths.fi)

”Työterveyshoitajille työkaluja painonhallinnan ohjaamisen tueksi”

- ▶ Merkittävä osa työterveyshoitajien työstä on elintapaohjausta ja erityisesti painonhallinnan ohjaamista. Ohjeita ja suosituksia on valtavasti, joten näimme tarpeelliseksi laatia perusasiat sisältävän tiivistetyn materiaalin työterveyshoitajille ohjaustyön tueksi. Työterveystarkastus voi olla ensimmäinen askel asiakkaalle mahdolliseen terveyttä edistävään elintapamuutokseen ja tällöin motivaation herättäminen on tärkeää mutta liian perusteellinen tiedonantaminen ei välttämättä tue tavoitetta.
- ▶ Tekijänä työterveyshoitajat Anni Ylikulju ja Sari Keskkikuru
- ▶ Lisätietoja:
  - ▶ anni.ylikulju@terveystalo.com
  - ▶ sari.keskkikuru@terveystalo.com

Helmen elämäntaparyhmä

- Hakemukset Haapaveden kaupungin nettisivuilta tai kirjallinen hakemus terveyskeskuksesta
- Info+ 5 tapaamista (info 30min, tapaamiset 2h)
- Neljä tapaamista 2vk välein. Viides tapaaminen 3kk kuluttua
  - 1. oma tarina, tavoitteet, fysiologiset mittaukset ja tarv. laboratoriolähte, lomakkeet
  - 2. ravitsemus / ravitsemusterapeutti
  - 3. liikkuminen / fysioterapeutti ja järjestöt
  - 4. uniterveys
  - 5. palautekeskustelu, fysiologiset mittaukset

Hintsala Jemina, Häkki Kati ja Ollila Riitta
yhteystiedot:etunimi.sukunimi(at)haapavesi.fi

TULPPA-KUNTOUTUKSEN ”AVAIN TERVEYTEEN JA HYVINVOINTIIN” –MALLIN JALKAUTTAMINEN PÄIVITTÄISEEN HOITOTYÖHÖN KUUSAMON TK:SSA

- TAVOITTEENA HERÄTTÄÄ ASIAKKAAN HUOMIO ELINTAPOJEN MERKITYKSEEN OMAN TERVEYDEN EDISTÄMISESSÄ SEKÄ ANTAA LYHYT INFORMAATIO MUUTOKSEN VAIHEISTA
- ERÄÄNLAINEN ”MINI-INTERVENTIO” MINKÄ TAHANSA ASIAKASTAPAAMISEN YHTEYDESSÄ (MM. VASTAANOTOILLA JA AKUUTTIOSASTOLLA) JA HYVÄN VALMIIN MALLIN HYÖDYNTÄMINEN
- OMAN TERVEYDEN AVAIMET – MATERIAALI ASIAKKAALLE LYHYEN OHJAUKSEN KERA (MUUTAMA MINUUTTI) SEKÄ YHTEYSTIEDOT ELINTAPOHJAUSTA VARTEN
- KANNUSTETAAN ASIAKASTA OLEMAAN ITSE ALOITTEELLINEN ASIASSA. ELINTAPOHJAUKSEN ONNISTUMISEN MAHDOLLISUUDET PARANEVAT, KUN ASIAKAS ITSE ON VALMIS VASTAANOTTAMAAN OHJAUSTA
- ELINTAPOHJAUKSEN MERKITYKSELLISYYDEN JA VAIKUTTAVUUDEN TIEDOSTAMINEN JA AIHEEN YLLÄPITO OMASSA TYÖYHTEISÖSSÄ
- KOULUTUKSIIN KANNUSTAMINEN
- SH SARI ERVASTI JA SH PÄIVI HÖYKINPURO, KUUSAMON TK

KATSE ELINTAPOIHIN-RYHMÄ

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio, Terapiakeskus, Nivalan yksikkö. Psykiatrinen ryhmänohjaaja, psykiatrinen sairaanhoitaja (AMK) Katja Turpeinen

- Ryhmä on suunnattu peruspalvelukuntayhtymä Kallion alueen terapiakeskuksen asiakkaille, jotka kokevat tarvetta ohjaukseen / tukeen elintapoihin liittyen.
- Ryhmässä on kolme pääteemaa, jotka ovat ravitsemus, liikunta ja uni. Ryhmässä lähdetään liikkeelle ravitsemuksesta, siirtyen sitten liikuntaan ja lopuksi unen huoltoon.
- Ryhmä on luonteeltaan suljettu ryhmä, joten ryhmään ei oteta uusia osallistujia ns. kesken kauden. Ryhmään osallistutaan ensimmäisestä ryhmätapaamisesta lähtien.

- Ryhmän kokoontumiskertoja on yhteensä 11 ja kukin ryhmäkerta kestää 60 minuuttia. Ryhmätapaamisiin sisältyy teoriaosuus sekä pohdintatehtäviä, joiden tavoitteena on tukea osallistujia muutosprosessin tiellä. Ryhmässä hyödynnetään myös mm. läsnäoloharjoituksia.

Arkiliikunnan lisääminen

Kuntoliikuntaa 2 kertaa viikossa

Kävele aina kun voit, vältä istumista

Lautasmalli käyttöön

Marjoja ja hedelmiä välipalaksi

Kasvisten lisääminen

Veden juonnin lisääminen

Ateriarytmi 5 /päivä

Älä napostele

Aivot ”puhdistuvat” unen aikana!

Mene ajoissa nukkumaan, puhelin pois 2 tuntia ennen nukkumaanmenoa

Nuku riittävästi
7-8 tuntia aikuiset
8-10 tuntia lapset

Aloita tänään

Etene hitaasti

Hiljaa hyvä tulee

Tehkää yhdessä

Kannusta Palkitse

Kun repsahdat, älä anna periksi